

کۆماری عێراق

هه‌ریمی کوردستان

سه‌رۆک

بڕیار

ژماره (١١) ی سائی ٢٠٢٢

به‌پیی ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ی پیماندراره له بڕگه‌ی (یه‌که‌م) ی مادده‌ی (ده‌یه‌م) له یاسای سه‌رۆکایه‌تی هه‌ریمی کوردستان ژماره (١) ی سائی ٢٠٠٥ ی هه‌موارکراو و پالپشت به یاساکاریی په‌رله‌مانی کوردستان که له دانیشتنی ئاسایی ژماره (٧) ی رۆژی ٢٠٢٢/٦/٢٢ کردوووه‌تی، بڕیارماندا به‌ ده‌رکردنی:

یاسای ژماره (٦) ی سائی ٢٠٢٢

یاسای ده‌سته‌ی متمانه‌به‌خشین به دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی

په‌روه‌رده و خویندنی بالآ له هه‌ریمی کوردستان - عێراق

مادده‌ی (١):

بۆ مه‌به‌ستی حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه، ئه‌م زاراوه و ده‌سته‌واژانه‌ی خواره‌وه ماناکانی به‌رامبه‌ریان ده‌گه‌یه‌ن:-
یه‌که‌م: هه‌ریم: هه‌ریمی کوردستان - عێراق.

دووهم: ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران: ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی هه‌ریم.

سێیه‌م: ده‌سته: ده‌سته‌یه‌کی دلیاکه‌ره‌وه‌ی زانستی متمانه به‌خشینه به دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ له هه‌ریم، که به‌پیی ئه‌م یاسایه دامه‌زراوه، بۆ پالپشتی و هاریکاری هه‌ردوو وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده و وه‌زاره‌تی خویندنی بالآ و توێژینه‌وه‌ی زانستی و دامه‌زراوه‌کانی په‌روه‌رده‌یی، به ئامانجی دلیابوونه‌وه له کوالیتی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ.
چوارهم: ئه‌نجومه‌ن: ئه‌نجومه‌نی بالآی ده‌سته.

پینجه‌م: دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ: دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ سه‌ر به هه‌ردوو وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ و توێژینه‌وه‌ی زانستی له هه‌ریم و هه‌ر دامه‌زراوه‌یه‌کی تری په‌روه‌رده‌یی.

شه‌شم: بڕوانامه‌ی متمانه‌یه‌ی: به‌خشینی متمانه‌یه به دامه‌زراوه‌کان و پرۆگرامه‌کانی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ، دوا‌ی دلیابوون له‌وه‌ی که دامه‌زراوه‌کانی په‌روه‌رده و خویندن هه‌موو پیداو‌یستی و پێوه‌ره‌کانی متمانه به‌خشینیان جیبه‌جی کردوو، له‌لایه‌ن ده‌سته‌وه ده‌دری‌ت.

مادده‌ی (٢):

ئامانجه‌کانی ئه‌م یاسایه بریتین له دلیابوونه‌وه له:-

یه‌که‌م: پاراستنی کوالیتی په‌روه‌رده و خویندنی بالآ، به شیوه‌یه‌کی یه‌کسان بۆ سه‌رجه‌م قوتابیان، له‌رپه‌گه‌ی داپشتن و دروستکردنی کولتوری رۆشنییری هه‌لسه‌نگاندن و به‌ره‌و پێشچوونی به‌رده‌وام.

دووم: بهرزكردنه وهى ئاستى پهروه دهه يى و زانستى دامه زراوه كانى پهروه دهه و خویندنى بالا.
سپهه: به دهه پىنانى ئامانجه گشتیبه كانى دامه زراوه كانى پهروه دهه و خویندنى بالا، به مه بهستى
 پيگه ياندنى نه وهه كه به پرسيار و هوشيار و به ره مدار.

مادده (۳):

يه كهه: دهسته يه كه به ناوى (دهسته ي متمانه به خشين به دامه زراوه كان و پرؤگرامه كانى پهروه دهه
 و خویندنى بالا له هه ريمى كوردستانى - عيراق) داده مه زريت و خاوه ن كه سىتى مه عنه ويى
 و سه به خووى دارايى و كارگيرى ده بيت.

دووم: دهسته سه رو كيكى ده بيت كه له لايه ن نه نجومه نى بالا دياریده كریت، و به پرس ده بيت له
 ئاراسته كردنى كاره كانى و گشت نه و بابه تانه ي په يوه نديان به ئه ركه كانى دهسته و سه رجه م
 كاروباره كانيه وه هه يه.

سپهه: دهسته له م پيگه تانه ي خواره وه پيگديت، و له لايه ن سه رو كى دهسته وه سه ره رشتى ده كرین:-

۱- بوردى متمانه به خشينى پهروه دهه يى.

۲- بوردى متمانه به خشينى خویندنى بالا.

۳- فه رمانگه ي ياسايى و كارگيرى و دارايى.

چوارهه: پيگه تانه كانى بوردى متمانه به خشينى پهروه دهه يى و بوردى متمانه به خشينى خویندنى بالا و
 فه رمانگه كانى دهسته و لقه كانى، و ئه ركه ده سه لاته كانيان، به په يره ويكى ناوخو ديارى ده كرین
 كه دهسته پيشنيارى ده كات و نه نجومه نى بالا په سه ندى ده كات.

پينجهه: دهسته له كاتى پيويستدا ده توانيت به رپوه به رايه تى و به ش و هوبه به ينيته كايه وه يان
 ليكيان بدات يان هه ليا نبوه شينيته وه.

مادده (۴):

ئه ركه كانى دهسته بریتين له:-

يه كهه: دانانى پيوه رى گونجاو بو چه سپاندنى بنه ماكانى متمانه به خشين، به جورىك هاوته ريب بيت
 له گه ل پيوه ره كار پيكراره نيوده وه له تيبه كان كه دهسته به رى نايابى نه كاديمى و پهروه دهه يى و
 نه نجامه كانى كووى پرؤسه ي خویندن و فيربوون بكات.

دووم: دلنيا بوون له وهى كه دامه زراوه كانى پهروه دهه يى و خویندنى بالا و تويزينه وهى زانستى
 په يره وي پيوه ر و ستاندارده نيوده وه له تيبه كانى متمانه به خشين له پرؤگرامه كانى خویندن
 ده كه ن، له رپگه ي رپكخستنى ميكانيزمه كانى پرؤسه ي متمانه به خشين و به كارهيپنانى
 ئامرازه كانى پيداچوونه وهى هاوشيوه و چاوديريكردنيان.

سیئەم: پشتیوانیکردنی هەردوو وەزارەتی پەروەردە و خویندنی بالا و توپژینەوہی زانستی بو دانانی سیاسەتی گشتی و پلان و پەرەپیدانی توانا مرۆییەکانی تاییەت بە پرۆسەیی بەدەستھێنانی پروانامەیی متمانەیی بو دامەزراوەکانی پەروەردە و خویندنی بالا و پرۆگرامەکانی خویندن، و فەرہەمکردن و بە دەستھێنانی بودجە و پشتیوانی دارایی بو ئەو دامەزراوانە بو پڕکردنەوہی پیداو یستییەکانی بەدەستھێنانی ئەو پروانامەییە بەپێی پپوہرە کاریپیکراوہکان.

ماددە (۵):

یەکەم: ئەنجومەنی بالا سەرپەرشتی دەستە دەکات، و پپوہر و سیاسەتی گونجاو بو متمانە بەخشین و رپسا و رپکسازییەکان بو جیبەجیکردنیان، پەسەند دەکات.

دووہم: پیکھاتە و ئەرک و دەسەلاتەکانی ئەم ئەنجومەنە بە پەیرەوویک رپکدەخرپت، کە ئەنجومەنی وەزیران دەریدەکات.

ماددە (۶):

یەکەم: دەستە بودجەییەکی تاییەتی لە ناو بودجەیی گشتی هەریمدا دەبپت.

دووہم: دەستە بوۆی هەییە بیپتە خاوەنی مایەیی گوپزراوہ و نەگوپزراوہ، و ئەنجامدانی گشت ئەو رەفتارە یاساییانەیی بو هپنەئەدی ئامانجەکانی پپوپیستن، لە نیویشیاندا ئەنجامدانی ئەو گرپبەستانەیی کە تاییەتن بە بەدیھپنانی ئەرکەکانی دەستە، و قبولکردنی یارمەتی و بەخشین و دیاری

ماددە (۷):

دامەزراوەکانی پیکھاتوو بەپپیی ئەم یاساییە، جپگەیی وەزارەتە پەییوہندیدارەکان ناگرنەوہ، لەو ئەرک و دەسەلاتانەیی لە یاسایی تاییەتی ئەو وەزارەتانە بوپان دەستنیشان کراوہ.

ماددە (۸):

کار بە دەقی هپچ یاساییان برپاریک ناکرپت کە لەگەل حوکمەکانی ئەم یاساییەدا ناوکوک بپت.

ماددە (۹):

ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەییوہندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاساییە جیبەجپ دەکەن.

ماددە (۱۰):

ئەم یاساییە لە رپکەوتی بلاوکردنەوہی لە رپژنامەیی فەرمی (وہقاییعی کوردستان)دا، جیبەجپ دەکرپت.

هۆییەکانی دەرچوواندن

لەپیناو بەرزکردنەوہی ئاستی زانستی و ئەکادیمی دامەزراوہکان و پرۆگرامەکانی پەروەردە و خویندنی بالا، و دەستەبەرکردنی کوالپتی خویندن لە هەریم، بە ئامانجی پپگەیاندنی نەوہییەکی بەرپرسیار و هۆشیار و بەرہەمدار، ئەم یاساییە دەرچوویندرا.

نیچیرقان بارزانی

سەرۆکی هەریمی کوردستان

هەولپر

۲۰۲۲/۷/۲۷